

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

**Aktualizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem
dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg krajowych z terenu województwa
świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne**

**Podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu
w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych**

„Aktualizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg krajowych z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne” została sporządzona jako dokument określający kierunki działań dążących do poprawy klimatu akustycznego na terenie całego województwa. Dokument w pełni wypełnia zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem (Dz. U. z 2002 r. Nr 179, poz. 1498), dlatego nie przewiduje się dla niego rozwiązań alternatywnych. Wybór poszczególnych obszarów oraz kolejność podejmowanych działań wynika ściśle z zapisów rozporządzenia i jest oparty o zdefiniowany w nim wskaźnik M charakteryzujący wielkość przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i liczbę mieszkańców na terenie tego przekroczenia. Program został opracowany na podstawie zaktualizowanej w 2018 r. Mapy akustycznej dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa świętokrzyskiego. Analiza mapy akustycznej pozwoliła wybrać, w każdym z obszarów planowanych działań, rozwiązania najbardziej korzystne pod względem efektywności. Dla Programu przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Aktualizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg krajowych z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne” wynikał z art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.). W ramach oceny została przygotowywana Prognoza oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został wskazany w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 19 lipca 2018 r., znak: WPN-II.411.6.2018.MK.

W ramach Aktualizacji Programu przeanalizowano wyniki modelowania klimatu akustycznego oraz zaproponowano działania naprawcze, które zostały przyporządkowane do poszczególnych grup:

- działania krótkoterminowe, stanowiące faktyczny zakres Programu ochrony środowiska przed hałasem, których celem jest ograniczenie poziomu hałasu na terenach, gdzie stwierdzono występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych, ich realizację przewidziano na okres 5 lat.
- działania długoterminowe dotyczą terenów w mniejszym stopniu narażonych na oddziaływanie hałasu, których realizacja przewidywana jest w okresie obowiązywania tego i kolejnych programów ochrony środowiska przed hałasem.
- działania związane z edukacją społeczną, które powinny być prowadzone w sposób ciągły i systematyczny, zarówno w zakresie działań długoterminowych, jak i krótkoterminowych.

Propozycja działań krótkoterminowych niezbędnych do polepszenia stanu akustycznego środowiska w sąsiedztwie dróg krajowych obejmuje ograniczenie zasięgu ponadnormatywnych uciążliwości akustycznych dla terenów najbardziej narażonych na oddziaływanie hałasu. Jednym ze skutecznych sposobów obniżania emisji hałasu drogowego jest budowa obwodnic miejscowości, budowa oraz podwyższenie istniejących ekranów akustycznych, budowa przejść dla pieszych, wprowadzenie inteligentnych systemów transportowych, tworzenie pasów zwartej zieleni osłonowej oraz egzekwowanie obowiązujących przepisów prawa, zwłaszcza w zakresie dopuszczalnych prędkości. Kolejnym sposobem obniżania emisji hałasu jest naprawa oraz utrzymanie nawierzchni jezdni w dobrym stanie. Ponadto równie istotnym kierunkiem są działania planistyczne, głównie poprzez odpowiednie rozmieszczenie terenów akustycznie chronionych, tak aby znajdowały się one w możliwie największej odległości od źródeł hałasu. W ramach trzeciej grupy działań (edukacja ekologiczna społeczeństwa) realizowane będą zadania związane m.in. z promocją komunikacji zbiorowej, komunikacji rowerowej i rozwojem ścieżek rowerowych, promowanie pojazdów ekologicznych oraz prowadzenie akcji edukacyjnych w zakresie szkodliwego oddziaływania hałasu na ludzi. Są to działania, które z założenia nie będą wpływały negatywnie na pozostałe komponenty środowiska.

Zgodnie z prognozą realizacja planowanych odcinków dróg powinna być realizowana w taki sposób, aby przebiegały w oddaleniu od terenów chronionych akustycznie. W przypadku istniejących dróg krajowych przy braku możliwości spełnienia tego warunku, tereny podlegające ochronie akustycznej powinny być zabezpieczone przed oddziaływaniem ruchu pojazdów przez zastosowanie odpowiednich urządzeń ochrony środowiska. Jeżeli natomiast ich zastosowanie jest niemożliwe z jakichkolwiek przyczyn powinno się dążyć do innych rozwiązań zabezpieczających przed działaniem hałasu o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne.

W prognozie oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania działań dotyczących ograniczenia oddziaływania hałasu na środowisko, przewidzianych w ocenianym dokumencie. Określono następnie potencjalne oddziaływania, jakie mogą być generowane przez te działania na określone elementy środowiska i przeprowadzono analizę tych oddziaływań, uwzględniając jednocześnie charakter i stan środowiska w miejscu realizacji działań.

Wskazane w Programie zadania inwestycyjne zostały oceniane pod kątem oddziaływania na różne elementy środowiska na etapie procedur uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na kolejnych etapach procesu inwestycyjnego np. w ramach analizy porealizacyjnej, czy przeglądu ekologicznego zostanie zweryfikowana ocena wpływu w/w inwestycji na środowisko.

Z uwagi na fakt, iż Prognoza opierała się na ogólnych informacjach dotyczących przyszłych inwestycji, pokazuje ona w sposób ogólny kierunki, w których mogą zmierzać przyszłe działania w zakresie ochrony środowiska, w tym działania związane z ochroną przed hałasem.

2. Opinie właściwych organów

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1 pkt 2 oraz art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.) zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z prośbą o zaopiniowanie „Aktualizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg krajowych z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu. Zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach (pismem z dnia 28 listopada 2018 r., znak: WPN-II.410.286.2018.MK), jak i Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (pismem z dnia 16 listopada 2018 r., znak NZ.9022.5.124.2018) zaopiniował pozytywnie projekt Programu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

3. Zgłoszone uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski do projektu Aktualizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem można było składać w postępowaniu z udziałem społeczeństwa. Postępowanie to prowadzone było na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.) oraz art. 119 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.).

Informacja o rozpoczęciu postępowania z udziałem społeczeństwa, o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, o sposobie, miejscu i terminie składania uwag, wniosków i zastrzeżeń została podana do publicznej wiadomości. Projekt Programu ochrony środowiska przed hałasem wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, do których można było składać uwagi i wnioski, zostały udostępnione na stronie internetowej www.bip.sejmik.kielce.pl w zakładce Programy >Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska. Ponadto przedmiotowe dokumenty zostały wyłożone do wglądu w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach. W ramach postępowania z udziałem społeczeństwa zostało także zorganizowane otwarte spotkanie informacyjne, podczas którego można było zapoznać się z treścią dokumentów.

Uwagi i wnioski do przedmiotowych projektów można było zgłaszać w terminie od 26 października 2018 r. do 15 listopada 2018 r., w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, bądź za pośrednictwem komunikacji elektronicznej. Zgodnie z art. 41 ustawy OOŚ uwagi i wnioski złożone po upływie wskazanego terminu pozostawia się bez rozpatrzenia. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków był Marszałek Województwa Świętokrzyskiego.

We wskazanym terminie do Urzędu wpłynęły wnioski, które zostały rozpatrzone a informacje o ich uwzględnieniu zostały zamieszczone w rozdziale 8 Programu.

4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Granica państwa położona jest około 90 km od granicy województwa świętokrzyskiego. Nie przewiduje się zatem możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko związanego z realizacją przedmiotowego Programu.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W celu zapewnienia dynamicznego i efektywnego postępu realizacji działań wyznaczonych w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla województwa świętokrzyskiego, niezbędnym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu monitorowania i kontroli. Odpowiednie przeprowadzanie weryfikacji i dokumentowania postępów pozwoli na ewentualną korektę działań, jak również na wykazanie skuteczności i celowości podejmowanych inwestycji.

Podstawowymi elementami monitoringu skutków realizacji postanowień zaktualizowanego Programu ochrony środowiska przed hałasem są roczne raporty dotyczące postępów w realizacji działań zawartych w Programie sporządzane przez Zarządców dróg i Policję. Raporty powinny być wykonywane w cyklach rocznych (każdorazowo do końca marca) i przekazywane do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Przekazane raporty zostaną uwzględnione przy sporządzaniu kolejnego programu ochrony środowiska przed hałasem.

Kolejnym elementem kontroli będzie kolejny program ochrony środowiska przed hałasem (sporządzony po roku 2023), który stanowić będzie podsumowanie efektów zaktualizowanego w 2018 r. Programu.

Elementami kontroli mogą być także dokumenty sporządzane w ramach podejmowanych inwestycji, do których można zaliczyć:

- raporty oddziaływania na środowisko,
- analizy porealizacyjne.
- wyniki pomiarów hałasu wykonywanych przed i po realizacji inwestycji.

Dodatkowo dokumentami, które umożliwiają prowadzenie monitoringu środowiska w kontekście podjętych działań naprawczych opisanych w Programie są:

- wykonywane co 5 lat mapy akustyczne,
- przeglądy ekologiczne w zakresie oddziaływania akustycznego wykonywane dla obszarów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie odcinków drogowych objętych Programem,
- wszystkie inne opracowania środowiskowe wykonywane w zakresie oddziaływania akustycznego źródeł dźwięku zlokalizowanych w sąsiedztwie dróg krajowych na terenie województwa świętokrzyskiego.

Ponadto, niezbędnym działaniem jest prowadzenie monitoringu podejmowania nowych inwestycji, aby były one realizowane w sposób niezwiększający ilości osób narażonych na nadmierne oddziaływanie hałasu.